Ünnepek és hétköznapok

Megjelent a Pártélet márciusi száma

A KB folyóiratának ünnepi, márciusi száma közli *Komját* Irén cikkét a *Magyar Tanácsköztársaság nemzeti és nemzetközi jelentőségéről.* Az írás érinti a megvalósult munkásegység és a munkáshatalom problémáit, a dicsőséges honvédelem szerepét, s a proletárdiktatúra nemzetköziségének vonatkozásait. (Ezzel összefüggésben külön szerkesztőségi cikk elemzi a Kommunista Internacionálé tevékenységét, amelynek a KMP egyik alapító tagja volt.) *Szuhay* Miklós tanulmányában a Tanácsköztársaság *gazdaságpolitikáját* világítja meg. Kifejti, hogy a 133 napos tervező, szervező és építő munka a dolgozók több évtizedes vágyait váltotta valóra, s az eredmények mellett eltörpülnek azok a hibák, amelyek viszont későbbi tanulságok forrásai lettek. *Liptai* Ervin írása történelmi hűséggel beszámol a magyar *Vörös Hadsereg* hősi küzdelméről, amelyet a Tanácsköztársaság védelméért vívtak.

Párdi Imre, az Országos Tervhivatal elnöke a *népgazdasági tervezésről* szóló cikkében elmondja, hogy annyi alkotó vita nem folyt a szocialista tervgazdaságról, mint az elmúlt években. Ezt a véleménycserét összefoglalva és gazdagítva kifejti a népgazdasági tervnek, mint az össztársadalmi érdekek eszközének jelentőségét. A cikk ezek elemzése mellett, a különböző időtartamú (hosszútávú, ötéves és éves) tervek összhangjának rendszeréről szól.

A *pártszervezetek* tartalmi tevékenységének szolgálatában három cikket említünk meg a márciusi számból. *Hámori* Sándor írása az ipari pártszervezetek munkásságát elemzi az új gazdaságirányítási rendszer körülményei között, tehát lényegében a termelő munkát segítő, azt politikailag befolyásoló gondolatokat közöl. *Grósz* Károly — a Politikai Bizottság decemberi határozata alapján — a politikai információnak, mint a pártirányítás eszközének jelentőségét fejti ki. Ez a munka hozzájárul a társadalmi fejlődés objektív igényeinek felméréséhez, s a politika formálásához. Végül felhívjuk a figyelmet *dr. Szabó* Imre írására, amely — a KB-titkárság határozata elemzésével — a csúcsvezetőségek szerepéről, működéséről, hatásköréről szól.

Propagandisták részére hasznos *dr. Ágoston* László tanulmánya *a tudományos-technikai forradalom* néhány elméleti-világnézeti problémájáról. Ezek sok tekintetben új helyzet elé állítják a marxizmust, más megvilágításba helyezik a társadalmi haladást, a hagyományos termelőerőket, s a legfőbb erőt, a magasfokú általános műveltséggel rendelkező embert.

Vidám napló

A házasságról beszélgettünk a megszokott társaságban. Sorra elmeséltük nősülésünk, netán nősüléseink történetét, csak agglegény barátunk hallgatott.

— És Te, miért nem nősültél meg? — faggattuk.

— Tudjátok, azért nem tudtam megnősülni, mert én nagyon szeretem a szép nemet, egyik hölgy szebb, mint a másik. Ahányszor megismerkedtem eggyel és elkezdtem udvarolni, mielőtt komolyra fordult volna a dolog, mindig közbejött egy másik, aki még jobban tetszett.

— Még nem késő — biztattuk —, még most is megnősülhetsz.

— Ugyan, — legyintett lemondóan — most már mindig a nőknek jön közbe valaki, aki jobban tetszik, mint én.

*

A nagymama a legkitartóbb nézője a tv-nek. Nem mulasztana el egyetlen műsort sem. Legutóbb egy színdarab közvetítése közben feltűnt a családnak, hogy nem találja a helyét, izgatottan fészkelődik.

— Gyerekek — fakadt ki végül —, én már sok színdarabot láttam, de ennél most azonnal mondjátok meg nekem, hogy drámát, vagy vígjátékot játszanak!?

*

A minap az egyik hivatalban akadt dolgom. Benyitottam a főosztályvezető kartárs előszobájába: üres. Odaléptem a másik szoba félig nyitott, párnás ajtajához, ahonnan furcsa látvány tárult a szemem elé. A főosztályvezető karjaiban tartotta a csinos kis titkárnőt. Hátraléptem és illedelmesen köhécseltem, hogy a jelenlétemre figyelmeztessem őket. A titkárnő kibontakozott és pirulva kisietett a szobából.

A főosztályvezető kartárs betessékelt és némi krákogás után zavartan szólt:

— Kérem, ne értse félre a helyzetet, a titkárnőm kissé nehéz felfogású és mindent a szájába kell rágni.

*

— „Volna-e számomra üres állás?" — fordult egy fiatalember az egyik moziüzemi vállalat igazgatójához.

— Sajnálom, kedves fiatal barátom — hangzott a válasz —, de nálunk csak üres ülés van.

E. R.

röviden

— Leningrádi vendégek az egyetemen. Tegnap szovjet vendégeket fogadott a József Attila Tudományegyetem. Noszova Fjodorovna docens, a leningrádi Zsdanov egyetem vegyi karának dékánhelyettese, Vlagyimir Ivanovics Szurin, a filozófiai kar docense, valamint Vorotyilov Viktor Andrejevics, a közgazdaságtudományi kar professzora kétnapos látogatásra egyetemünkre érkezett. Tapasztalatcserét folytattak a tudományos szocializmus tanszék, a politikai gazdaságtan tanszék, valamint a szervetlen és analitikai kémiai tanszék vezetőivel.

Jubileumi megemlékezések a munkásőr-alakulatoknál

A munkásőr-alakulatoknál is országszerte megemlékeznek az első magyar proletárhatalom létrejöttének 50. évfordulójáról. A munkásőrség országos és budapesti parancsnoksága március 17-én délután közös ünnepséget rendez a Vasas-székházban. Papp Árpád, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a munkásőrség országos parancsnoka emlékplakettet és oklevelet ad át veterán munkásőröknek, akik annak idején részt vettek a Tanácsköztársaság harcaiban. Hasonló ünnepségeket rendeznek Borsod, Csongrád, Pest és Szolnok megyében, ahol — az országos parancsnok megbízásából — megyei parancsnokok adják át az emlékplakettet, illetve az oklevelet a munkásőr-veteránoknak. A megtisztelő elismerésben országosan csaknem négyszázan részesülnek. (MTI)

— Fásítási hónap. Idén március 10 és április 10 között rendezik meg a hagyományos fásítási hónapot, amelynek során a tsz-ek, az állami gazdaságok, továbbá a vízügyi és egyéb szervek mintegy 15 000 hektáros területet fásítanak, illetve erdősítenek. Az egész évben kiültetendő 200 millió facsemetének több mint felét a fásítási hónap során helyezik ki a mezőgazdasági termelésre általában alkalmatlan területekre. Az idei fásításra előirányzott több mint 300 millió forint nagyobbik részét is a következő négy hétben „költik el" a gazdaságok.

— Lakhatóvá teheti-e az ember naprendszerünk más égitesteit címmel ma, pénteken este 7 órakor előadást tart dr. Kulin György, a budapesti Uránia Csillagvizsgáló igazgatója a Béke-épület Béke-termében.

— Város a föld alatt. A világ egyik legnagyobb jelenkori barlangtelepülése Cadiz spanyolországi város cigánynegyede, amelynek körülbelül 10 ezer lakosa van. Itt nemcsak lakások vannak a föld alatt, hanem üzletek, kocsmák, iskolák és templomok is. A barlanglakásokat dombos helyeken ássák. Ezek a lakások nyáron hűvösek, télen pedig viszonylag melegek. A spanyolországi súlyos lakásviszonyok közepette a barlanglakások nem ritkák.

— A szervátültetés jövője. A brit orvosok úgy vélik, hogy sokkal célszerűbb lenne, ha inkább a veseátültetésre, mint a szívátültetésre fordítanának fokozott figyelmet. Míg új szívet többségükben középkorú és idős emberek kapnak, addig Britanniában nagyon sok fiatal szenved vesebántalmakban, akik számára az átültetés lehetővé tenné a visszatérést a normális élethez.

— Lezuhant a 92. Starfighter Nyugat-Németországban. A gép Délnyugat-Németországban mondta fel a szolgálatot, de a pilótának sikerült ejtőernyővel sértetlenül földet érnie.

— Barati József, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára tartott előadást tegnap a Szegedi Orvostudományi Egyetem KISZ-klubjában fiatal oktatóknak és hallgatóknak a szocialista demokráciáról.

— Szinkron filmszemle. Március 13—16 között rendezik meg Debrecenben a hagyományos — sorrendben a 6. — magyar szinkron filmszemlét. Az előzetes selejtezők módszerén az idén változtattak: nem ült össze előzsüri: a szinkronstábok maguk döntötték el, hogy milyen filmeknek adnak debreceni rajtengedélyt. A produkciók két kategóriában versenyeznek majd, külön bírálják el a mozikban, illetve a televízióban bemutatott alkotásokat.

— Kalaphorgászok. Amsterdam igazi víziváros. Központjában legalább 400 híd van, méghozzá csaknem valamennyi nyitott helyen, ahol szabad a széljárás. Ennélfogva megszokott jelenség, hogy a szél elviszi az emberek kalapját. A városi tanács nagy körültekintéssel minden hídnál elhelyezett egy-egy hosszú csáklyásrudat. A közönyös hollandok mindennapi foglalkozásnak tekintik a kalaphorgászást, a rengeteg külföldi turista számára viszont ez igazi látványosság, ingyen szórakozás.

— Mégis visszaveszik. Ellentétben a szegedi tejüzemnek a lapokban közzétett február 27-i és március 1-i hirdetéseivel, negyedike után is folyamatosan visszaveszik a megcsorbult, hibás tejespalackokat. A vásárlók tehát az eddigi szokásoknak megfelelően cserélhetik be továbbra is az üvegeket. Az elmúlt napokban az üzem 15 ezer hibás palackot vont be a forgalomból.

— Korai zöldségfélék termesztése címmel tart ismeretterjesztő előadást Hovorka István, az m. j. városi tanács mezőgazdasági osztályának vezetője ma, pénteken délután 5 órai kezdettel az újszegedi November 7. művelődési központban. Az előadást filmvetítés követi.

Kérdés

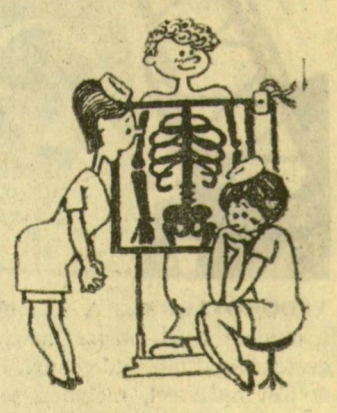

— Egyáltalán nem értem, mi tetszik rajta?...

— Négyesikrek születtek Bodegraven holland kisváros kórházában. A három kisfiú és a kislány előreláthatólag életben marad, bár két gyermeket egyelőre inkubátorban tartanak.

— Louis Armstrongot, a 68 éves világhírű jazz-zenészt egy New York-i kórházban kezelik vesebántalmakkal. Armstrong néhány hónap alatt 90 kilóról 54 kilóra fogyott.

— Kisebb dotációval. Tavaly kevesebb dotációval dolgoztak a szegedi járás közös gazdaságai. Amíg 1967-ben 47 millió 617 ezer forint, addig tavaly 35 millió 563 ezer forint ártámogatásban részesültek.

— Az egyetemi jelentkezés határideje: május 2. A művelődésügyi miniszter módosította a felsőoktatási intézmények nappali tagozatára történő jelentkezés rendjét, illetve határidejét. Eszerint a korábbi május 10-e helyett május 2-ig kell eljuttatni a jelentkezéseket a felsőoktatási intézményekhez. A pályaalkalmassági vizsgák miatt ez alól kivételt képeznek a tanítóképző, az óvónőképző, valamint a gyógypedagógiai tanárképző főiskolák. Itt a jelentkezés határideje: március 25.

Plakátpályázat

A Szegedi Tanárképző Főiskola történettudományi ülésszakának kísérő rendezvényeként plakátkiállítás nyílt a Semmelweis utca 5. szám alatti kollégiumban. A tárlat a főiskola rajz-művészettörténeti tanszéke által meghirdetett hallgatói plakátpályázat anyagát mutatja be. A pályázat két első díját Csikós András és Stéhlik János, a két másodikat László Anna és Darázs János, a két harmadikat pedig Tandi Lajos és Éltető Mária nyerte. Nívódíjjal Nagy Júliát, Boda Krisztinát, Urbán Lászlót, Sinkó Jánost és Köszler Antalt jutalmazták.

— Orsó nélküli fonás. A textilipar érdekes témájáról, az orsó nélküli fonásról tart előadást ma, pénteken délután Liszonyi Zoltán az MTESZ Kossuth Lajos sugárúti helyiségében.

Szegedi szerviz Budapesten

Rekordnyereség az Elektromos Ktsz-ben

Az elmúlt három esztendő alatt egységesebb, eredményesebb lett a Szegedi Elektromos Ktsz. Sorra kijavította hibáit, s ezzel egyre jobban betölti szolgáltató feladatát Szegeden és környékén.

Sőt, az egész országban jelentkező igények megismerése nyomán új, érdekes munkára vállalkozott: üzemeknek, vállalatoknak, mezőgazdasági létesítményeknek végez érintésvédelmi méréseket. Azaz, megrendelés alapján megvizsgálja, hogy megfelelnek-e a szabványoknak, a mai követelményeknek az elektromos vezetékek, motorok, készülékek stb. A nemrég életrehívott érintésvédelmi szolgálat gyors karriert futott be a ktsz-nél, előbb Szegeden, majd Dél-Magyarországon. Újabban az egész ország területén vállalkozik e hasznos és felelősségteljes munkára. A nem csökkenő megrendeléseket látva a ktsz Budapesten és Székesfehérváron érintésvédelmi részleget nyitott. A Szegedtől távol fekvő egységek rentábilisak lettek, s megrendelőik megelégedésére dolgoznak. A megerősödött érintésvédelmi szolgálat például 1968-ban 3,5 millió forintos termelési értéket hozott a szegedi Elektromos Ktsz-nek.

Természetesen a hagyományos tevékenységet, a televízió, rádió, háztartási gépek javítását sem hanyagolja el a szövetkezet, annak ellenére, hogy ez nem biztosít olyan nyereséget, mint az érintésvédelmi szolgálat. Az elmúlt esztendőben összesen 14 ezer készüléket és 4500 háztartási kisgépet javított ki, jóval többet, mint 1967-ben. Az Elektromos Ktsz nem titkolja, hogy a GELKA-nak szeretne egyre nagyobb versenytársa lenni: megbízhatóbban, gyorsabban igyekszik elvégezni a háztartásokban olyannyira fontos gépek karbantartását. Ennek érdekében tavaly új szerviz nyílt Kiskundorozsmán, korszerűsítették a szegedi javítóműhelyt. A minőségi munka, a gyorsabb megbízhatóbb javítás végül is nemcsak a lakosságnak kedvező, megmutatkozik az Elektromos Ktsz hasznán is. Tavalyi munkája nyomán ugyanis rekordösszegű nyereséget — a dolgozók több mint kéthavi keresetének megfelelő összeget — kapnak tagjai.

Észrevétel

— Más férj hajszárítót vásárolna a feleségének.

Kalibanga titkai

Indiai archeológusok ásatásokat folytattak Radjasthan államban és új felfedezéseket tettek az Indus völgyében időszámításunk előtt 2500—1500 között létezett ősi civilizációra vonatkozóan. Ennek a civilizációnak két központja volt: Harappa, az Indus völgyének középső részén és Mohendjo-daro, az Indus torkolatánál. Az ásatások igazolták, hogy a völgy lakói fejlett kultúrát alakítottak ki. Emeletes téglaházakban éltek, nyáron kartonszerű anyagból, télen gyapjúból készült ruhát viseltek. Többnyire földműveléssel foglalkoztak.

A városokban széles utcák és parkok voltak, ismerték a csatornázást is. Nem tévedés, ha azt mondjuk, hogy az ősi városok tervezése jobb volt, mint ma.

A Radjasthan államban, Kalibanga körzetben nemrégen feltárt ősi várost ugyanúgy tervezték, mint Monendjo-darot és Harappát. A tudósoknak azonban még további ásatásokat és vizsgálatokat kell folytatniuk, hogy eldönthessék, melyik civilizációhoz tartozik ez a város.

A Kalibanga környékén feltárt ősi várost ugyanaz a sors érte, mint az Indus völgyében kialakult egész ősi civilizációt: az árja betörés áldozata lett. Nem tudni pontosan, hol volt az árják szülőföldje, egyes tudósok azonban feltételezik, hogy Iránból kerültek Indiába Mások azt állítják, hogy az árják Közép-Ázsiából származtak. Az árják magas termetű és világos bőrű nomád állattenyésztők voltak. Az archeológusok szerint az árják az időszámításunk előtti második évezred elején jelentek meg Indiában. Először megrohanták a városokat, amelyekben az Indus-völgy sötét bőrű lakosai éltek, azután fogságba ejtették és elpusztították a meghódítottakat.

Az árják Harappa helyén építették fel primitív lakásaikat, amelyeknek maradványait az ásatások során szintén megtalálták.

Ma délelőtt 11 órától az EXPRESSZ bistróban

nőnapi süteményvásár

Március 8-án, szombaton de. 11 órától a

BÚBOS BÜFÉBEN

POTYKA CSÁRDÁBAN

nőnapi süteményvásár."